

OBC ORQUESTRA SIMFÒNICA
DE BARCELONA
I NACIONAL DE CATALUNYA

NÚM.
6

15, 16 i 17 | NOVEMBRE 2019
SALA 1 PAU CASALS

2019_2020

**VLADIMIR
ASHKENAZY: LA MER
EL VIOLÍ DE BORIS BELKIN**

L'AUDITORI auditori.cat
obc.cat

L'OBC va ser fundada per l'Ajuntament de Barcelona el 1944, consolidant el projecte de l'Orquestra Pau Casals (1920-1937) que la Guerra Civil va interrompre. Avui dia, oberta al món, compromesa amb la societat i mantenint el seu esperit original, té especial cura dels nostres artistes i del nostre patrimoni i té com a missió divulgar la música simfònica principalment des del segle XIX a la creació actual. Té la seu a L'Auditori, on interpreta 24 programes de temporada a més d'altres concerts que acosten la música d'orquestra a la ciutadania. També es presenta a llocs emblemàtics com la Plaça de la Catedral, la platja de la Barceloneta o la Sagrada Família i ha realitzat gires per Europa, Àsia i els EUA, actuant a sales com Musikverein, Wiener Konzerthaus, Concertgebouw, Royal Albert Hall, Kennedy Center o Carnegie Hall.

El primer director titular va ser Eduard Toldrà, i actualment ho és Kazushi Ono. Altres titulars han estat Rafael Ferrer, Antoni Ros Marbà, Salvador Mas, Franz-Paul Decker, Luis Antonio García Navarro, Lawrence Foster, Ernest Martínez Izquierdo, Pablo González i Eiji Oue. També ha estat dirigida per Sergiu Celibidache, Valeri Gergiev, Christopher Hogwood, Eliahu Inbal, Kent Nagano, Simone Young, Emmanuël Krivine, Jesús López Cobos, Marc Minkowski, Michel Plasson, Mstislav Rostropòvitx o Leonard Slatkin i entre els solistes convidats destaquen Lang Lang, Janine Jansen, Daniel Barenboim, Anne-Sophie Mutter, Isaac Stern, Radu Lupu, Frank Peter Zimmermann, Arcadi Volodos, Plácido Domingo, Montserrat Caballé, Teresa Berganza, Alicia de Larrocha, Pinchas Zukerman, Martha Argerich, Joshua Bell, Viktoria Mullova...

PRIMERS VIOLINS Vlad Stanculeasa, concertino / Cristian Chivu, concertino associat / Raül García, assistent concertino / **María José Aznar** / Sarah Bets / Walter Ebenberger / Clàudia Farrés / Ana Isabel Galán / Natalia Mediavilla / Katia Novell / María Pilar Pérez / Anca Ratiu / Jordi Salicrú / Judit Bofarull* / Diédrie Mano* / Oleksandr Sora* / Yulia Tsuranova* / Elitsa Yancheva* **SEGONS VIOLINS** Alexandra Presaizen, solista / Emil Bolozan, assistent / Frédéric Descargues*, assistent invitat / María José Balaguer / Jana Brauningner / Patricia Bronisz / Mireia Llorens / Melita Murgea / Antoni Peña / Josep Maria Plana / Robert Tomàs / Paula Banciu* / Cristian Benito* / Andrea Duca* / Ariana Oroño* / Joan Espina* **VIOLES** Josephine Fitzpatrick, assistent / David Derrico / Franck Heudiard / Christine de Lacoste / Sophie Lasnet / Michel Millet / Miquel Serrahima / Jennifer Stahl / Andreas Süßmayr / Irene Argüello* **VIOLONCELS** José Mor, solista / Olga Manescu, assistent / Núria Calvo / Lourdes Duñó / Vincent Ellegiers / Jean-Baptiste Texier / Daniel Claret* / Jordi Claret* / Virginia del Cura* / Carmen Enjamio* / Amaia Ruano* **CONTRABAIXOS** Christoph Rahn, solista / Dmitri Smyshlyaev, assistent / Jonathan Camps / Apostol Kosev / Josep Mensa / Matthew Nelson / Albert Prat / Nenad Jovic* / Uxía Martínez* / Salvador Morera* **FLAUTES** Beatriz Cambrils / Clara Giner* / Christian Farroni, assistent / Ricardo Borrull, flautí **OBOÈS** Disa English, solista / José Juan Pardo / Dolores Chiralt, assistent / Molly Judson, corn anglès **CLARINETS** Larry Passin, solista / Francesc Navarro / Josep Fuster, assistent i clarinet en Mi b / Alfons Reverté, clarinet baix **FAGOTS** Silvia Coricelli, solista / Noé Cantú / Thomas Greaves, assistent / Sławomir Krzysmalski, contrafagot **TROMPES** Juan Manuel Gómez, solista / Joan Aragó / David Bonet / Juan Conrado García, assistent solista / Pablo Cadenas* / José Antonio Soría* **TROMPETES** Mireia Farrés, solista / Adrián Moscardó / Angel Serrano, assistent / Jesús Cabanillas* / Andreu Moros* **TROMBONS** Eusebio Sáez, solista / Vicent Pérez / Fabián Llácer* / Gaspar Montesinos, assistent / Raul García, trombó baix **TUBA** Antonio García* **PERCUSSIÓ** Joan Marc Pino, assistent / Juan Francisco Ruiz / Ignasi Vila / Roberto Oliveira* **ARPA** Magdalena Barrera, solista / Marta Jarne* **ENCARREGAT D'ORQUESTRA** Walter Ebenberger **RESPONSABLE DE DOCUMENTACIÓ MUSICAL** Begoña Pérez **RESPONSABLE TÈCNIC** Ignasi Valero **PERSONAL D'ESCENA** Joan Luis / Luis Hernández*

* col·laborador

NÚM. 6

VLADIMIR ASHKENAZY: LA MER EL VIOLÍ DE BORIS BELKIN

NOVEMBRE 2019

Divendres 15 | 20 h

Dissabte 16 | 19 h

Diumenge 17 | 11 h

Orquestra Simfònica de Barcelona i Nacional de Catalunya (OBC)
Vladimir Ashkenazy director | Boris Belkin violí

SERGUEI PROKÓFIEV

Soncovka 1891 - Moscou 1953

Valsos Pushkin, op. 120

8'

1a audició

- I. Allegro espressivo
- II. Allegro meditativo

Concert per a violí i orquestra núm. 2 en Sol menor, op. 63 (1773)

26'

- Allegro moderato
- Andante assai
- Allegro, ben marcato

Boris Belkin, violí

PAUSA

20'

MAURICE RAVEL

Ciboure, França 1875 - París 1937

Pavana per a una infanta difunta (1899)

6'

CLAUDE DEBUSSY

St.-Germain-en-Laye 1862 - París 1918

La Mer (1903-1905)

23'

- De l'aube à midi sur la mer
- Jeux des vagues
- Dialogue du vent et de la mer

Concert presentat per

Agraïem que apagueu els mòbils, desactiveu les alarmes sonores i contingueu els estossossecs. Un mocador redueix notablement el soroll.

L'Auditori és un consorci de

Mitjans patrocinadors

El temps i la durada del concert són aproximats

Comenta aquest concert amb #lauditori #obc

per **Jordi Alomar**

La voluntat d'una «regressió deliberada» (en paraules de l'historiador de l'art E. H. Gombrich) cap a un imaginari salvatge, primigeni i allunyat de les formes d'organització racional de la vida moderna va empènyer molts artistes, al tombant del segle XX, a fixar-se en la natura i en models «primitius» com a via efectiva d'alliberament creatiu. Si bé *La consagració* d'Igor Stravinsky és un exemple paradigmàtic d'aquest primitivisme, moltes obres, defugint una mirada idealista i complaent de l'art, presenten un llenguatge directe, vital i rude. La música de Debussy, Prokófiev i, en bona part, Ravel, encarna l'impacte d'aquesta ruptura.

El jove Serguei Prokófiev, enlluernat per l'èxit fulgurant dels compositors que van treballar per als Ballets Russos de Serge de Diaghilev i amb la voluntat clara d'integrar-s'hi, va compondre propostes agosarades que ben aviat van topar amb una recepció hostil per part de l'establishment soviètic. Això, sens dubte, va tenir una conseqüència molt clara: un progressiu emmotllament a formes convencionals, clares i alliberades de qualsevol indicatiu d'esnobisme o formalisme. La carrera de molts compositors que van treballar sota el règim soviètic es pot veure com una pugna entre l'aprofitament dels intersticis de llibertat i l'acatament de les constriccions dels codis oficials. Els *Valsos puixkinesos*, op. 120, són un resultat d'aquest compromís creatiu: hi sona el rigor exigít per la seva funció emblemàtica original –l'obra va ser un encàrrec del Comitè de Ràdio de Moscou per commemorar el 150è aniversari del naixement d'Alexandr Puixkin el 1949– i, al mateix temps, hi brilla una nostàlgia sardònica que excedeix la funcionalitat original d'aquesta música.

El *Concert per a violí i orquestra núm. 2*, op. 63, va ser compost en un moment clau en la vida de l'autor. Després de més de deu anys d'exili voluntari i amb una intensa activitat professional, Prokófiev s'estableix progressivament a la Unió Soviètica a partir del 1933, on va morir vint anys després, just el mateix dia que Josif Stalin. El concert presenta la transició entre dos tipus de vida: el cosmopolitisme europeu i l'ortodòxia soviètica, la vida de compositor itinerant i la de sequaç del politburó. El lirisme dels seus tres moviments és viu i desbordant: una plenitud vitalista que subjuga qualsevol altra dimensió de la composició, assolint uns cims inaudits al segon moviment. Estrenat al Teatre Monumental de Madrid sota la direcció de l'autor el 1935, quan la República espanyola participava plenament de la vida musical europea, el concert està dedicat al violinista francès Robert Soetens, deixeble d'Eugène Ysaÿe i impulsor d'una producció significativa per a violí entre els integrants del Grup dels Sis.

La música de Maurice Ravel és essencialment eclèctica. Podríem qualificar-la fins i tot de sincrètica: beu de fonts diverses, tot i mantenir una coherència extrema pel que fa a la cura en la factura, en l'orquestració i en l'ús de la tonalitat. La *Pavana per a una infanta difunta* és una de les pàgines més cèlebres de l'autor. La referència del títol a la dansa arcaica espanyola és més l'empremta del somieig nostàlgic d'un entorn cortesà espanyol que no pas una referència musical. Concebuda originalment per a piano sol per a la classe de composició del seu mestre Gabriel Fauré (i difosa especialment gràcies al pianista Ricard Viñes), Ravel en va fer una orquestració el 1910. Si bé l'autor no la considerava una obra significativa dins de la seva producció, la popularitat que va assolir la va consagrar dins del seu repertori orquestral.

El fet que Debussy triés un fragment de *La gran onada de Kanagawa* (xilografia de Katsushika Hokusai, una de les *Trenta-sis vistes del mont Fuji*) per il·lustrar la portada de la primera edició de la partitura de *La mer* no és gratuït. El mont Fuji, en la penombra com un punt de fuga esvanit, es pot confondre amb la bromera de les onades, de la mateixa manera que l'estructura simfònica tradicional es desdibuixa en els contorns difusos i les textures líquides dels tres esbossos orquestrals. Si bé l'acollida inicial d'aquesta obra en el moment en què es va estrenar va ser freda, s'ha erigit com a obra indefugible dins el repertori orquestral del segle passat.

La fixació pel timbre i la iridescència en l'orquestració despullen «la carn nua de l'emoció», fent servir paraules de l'autor. És significatiu saber que els primers esborranys de la partitura van ser concebuts des d'un harmònim i no des del piano, i que el primer manuscrit –encara sense orquestrar– és farcit d'anotacions amb colors diferents: la «coloració de l'aire» és l'oxímoron germinal de *La mer*. El joc amb el color tímbric i textural ens aproxima a un material sonor que s'explica millor des dels matisos de les pintures marines de Turner i les diferents versions de *La catedral de Rouen* de Monet que no pas des d'una perspectiva exclusivament musical. Composta entre els anys 1903 i 1905, Debussy en cap cas vol elaborar una representació descriptiva del mar des dels tòpics de representació musicals convencionals del segle XIX, ni tampoc –tot i la pervivència estructural en la gran forma– adoptar el format de simfonia en tres moviments. La seva perspectiva és oberta i radicalment nova: de successió d'imatges sonores i no d'elaboració temàtica, d'exposicions que coexisteixen amb desenvolupaments i transicions en forma de mosaic i no de trames programàtiques. Una «regressió deliberada» a la vastitud marina que ultrapassa les possibilitats del llenguatge orquestral tal com s'havia concebut fins aleshores.

VLADIMIR ASHKENAZY

És un dels pocs artistes amb una carrera exitosa com a pianista i com a director. Va destacar per primer cop internacionalment al Concurs Chopin (1955, Varsòvia) i com a guanyador del primer premi al Concurs Reina Elisabeth (1956, Brussel·les).

Col·labora habitualment amb la Philharmonia Orchestra de Londres, que el va designar director honorari l'any 2000. També és director honorari de l'Orquestra Simfònica d'Islàndia, de l'NHK Symphony Orchestra, i principal director convidat de l'Orchestra della Svizzera. Ha estat director musical de la European Union Youth Orchestra, director en cap de la Czech Philharmonic Orchestra i director musical de l'NHK Symphony Orchestra. A més, col·labora i fa actuacions com a convidat amb moltes altres grans orquestres arreu del món. Disposa d'un catàleg d'enregistraments extraordinàriament ampli.

BORIS BELKIN

Va estudiar a Moscou amb els professors Yankelevitz i Andrievsky, i el 1973 va guanyar el primer premi al Concurs Nacional de violí de la URSS. Un any més tard es trasllada a Occident, on actua amb moltes de les principals orquestres mundials com l'Orquestra Filharmònica de Berlín, la Simfònica de Boston o la Simfònica de Montreal, entre d'altres.

La seva exitosa carrera l'ha portat a compartir escenari amb els millors directors del panorama internacional, tals com Bernstein, Ashkenazy, Mehta, Maazel, Mena, Muti, Ozawa, Sanderling, Temirkanov, Dohnnanyi, Frühbeck, Pons, Tennstedt, Rattle, Haitink i Chung. Ha enregistrat diversos concerts de violí solista, des del repertori clàssic fins el contemporani, amb segells com Decca i Denon. Ha estat present també en moltes produccions televisives, com la biografia cinematogràfica de Sibelius o amb Bernstein i la Filharmònica de Nova York.

És professor al Conservatori de Maastricht i a l'Acadèmia Chigiana de Siena.

QUE NO PARI LA MÚSICA!

Segueix gaudint de la música després del concert. Et proposem enregistraments de referència i llistes de reproducció imprescindibles.

Ⓞ Claude Debussy: *La mer*

CD Gran coneixedor del repertori rus i francès, Vladimir Ashkenazy té en la música de Debussy una de les seves debilitats. Això queda palès als seus enregistraments dedicats al compositor francès, ja sigui des de la batuta com al piano. Aquest disc amb l'Orquestra de Cleveland n'és una bona mostra.

V. Ashkenazy, Cleveland Orchestra, Decca

Ⓞ Richard Strauss: *Concert per a violí*

CD Escrit vint anys abans que *La mer*, el *Concert per a violí* de Richard Strauss presenta un llenguatge més romàntic i explosiu que els esbossos simfònics de Debussy. Una peça de joventut que ens permet veure al violinista Boris Belkin en estat de gràcia i amb la companyia, igual que aquesta nit, de la batuta de Vladimir Ashkenazy.

B. Belkin, V. Ashkenazy, Deutsches Symphonie-Orchester Berlin, Decca

Escolta la *playlist* d'aquest concert:

EL MUSEU DE LA MÚSICA ET DESCOBREIX...

La pavana que no es balla

Les primeres notícies escrites de la dansa anomenada *pavana* són de principis del segle XVI i molt probablement té un origen italià. El ritme, binari, era lent i assossegat per servir d'introducció o interludi per a danses més ràpides i espectaculars com la *gallarda* o la *courante*. Durant segles s'anomenava així a tant a la dansa com a la música que l'acompanyava, fins al punt que la música i la dansa es van dissociar i les pavanas ja no eren necessàriament per ballar sinó que es van convertir en peces de caràcter amb el ritme de la dansa. A l'Arxiu Històric del Museu de la Música es conserven el manuscrit de la *Pavana para guitarra* de Francesc Tàrrrega o l'edició impresa de la *Pavana fácil para manos pequeñas* d'Isaac Albéniz.

barcelona.cat/museumusica

Entrada gratuïta per als abonats de l'OBC i amb l'entrada del concert de L'Auditori.

Més informació:

ACTIVITAT EXCLUSIVA PER ALS ABONATS A L'OBC

Visites guiades a l'exposició

PASSIÓ, PODER I POLÍTICA

ÒPERA

Dijous 21 de novembre, a les 18 h
Dissabte 23 de novembre, a les 11 h

CaixaForum
Barcelona

Un viatge per vuit premieres als teatres principals d'Europa per entendre el context històric de cada òpera, i la relació que té amb cada ciutat des d'un punt de vista emocional, cultural, polític, social i econòmic. Amb peces procedents de més de trenta institucions diferents, des de vestits i partitures fins a gravats i escenografies.

Apunteu-vos-hi a www.auditori.cat fins el dilluns 18 de novembre a mitjanit, i podreu aconseguir una entrada doble per a qualsevol de les dues visites guiades. A partir del dimarts 19 ens posarem en contacte amb els guanyadors. L'aforament és limitat. Molta sort!

L'AUDITORI
auditori.cat

Exposició organitzada pel Victoria and Albert Museum de Londres i produïda per "la Caixa"

V&A

Experiència de so de

SENNHEISER

Amb la col·laboració de

Liceu 2016 Opera Barcelona